

Pavel Brázda
NOVÉ OBRAZY
• 16. 3. – 25. 4. 2012 •

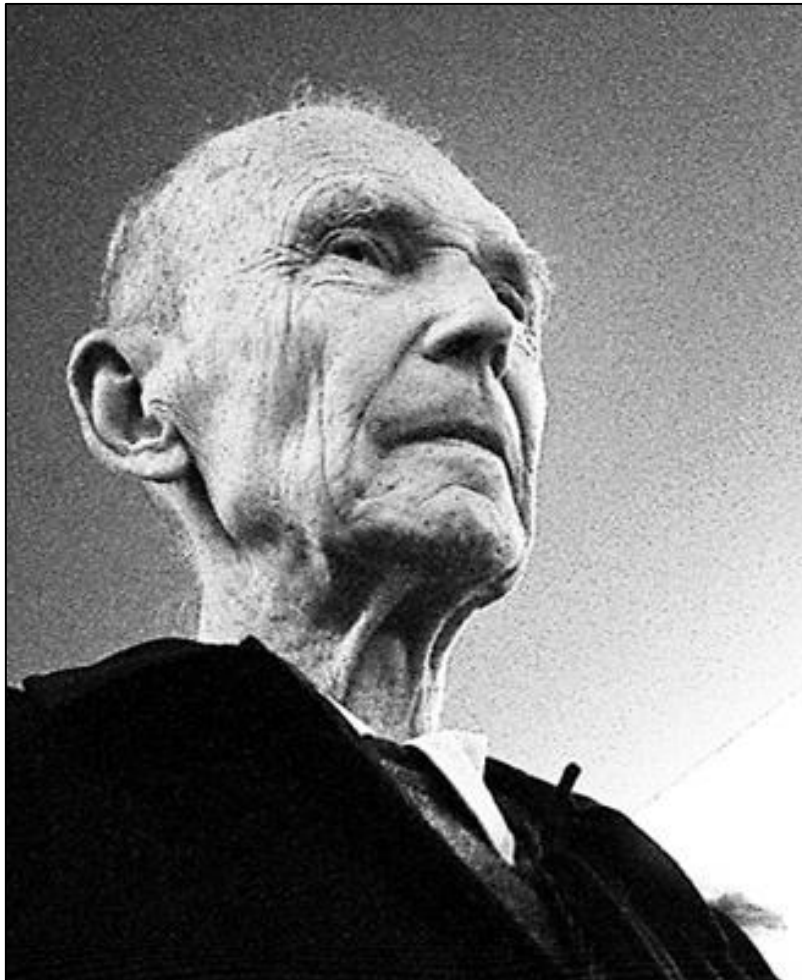

Foto Jan Adamec

Další informace o autorovi: **u předchozí výstavy**

Co uvidíme v Galerii FONS jsme kromě několika předcházejících Brázdových výstav v Praze, které to předjímalý, ještě neviděli a jinde tak hned nevidíme. Pětaosmdesátiletý Pavel Brázda je zjevně na jednom z vrcholů své pozdní tvořivosti, z které nám přináší její ukázkou.

Pavel Brázda originální obrazy nejen maluje, ale také je originálním způsobem instaluje. Už dlouho zavedené řídké instalace s přemírou prázdných prostorů ignoruje a pomíjí, i když bere v úvahu, že by se v nich daleko méně obrazů mohlo lépe samostatně uplatnit. Jeho použití obrazů se podobá víc výzdobě středověkých kaplí, jaké má v oblibě, freskovými nebo mozaikovými cykly obrazů umístěných vedle sebe i nad sebou, které je potřeba postupně vnímat poněkud jiným způsobem. Navazuje na ně zcela po svém. Jejich mechaničtější pravidelnost, včleněnou do architektury, proměňuje v nepravidelnost

svých obrazových skupin jen volně vázaných jak normalizovanými formáty obrazů, tak jejich celkovými vztahy ve výstavních prostorech. Jejich členění do skupin vychází zpravidla z tematické blízkosti. Rozmístěny jsou vcelku nepravidelně a pokaždé poněkud jinak. Spojeny jsou už stylově, ale také celkovou formální koncepcí svého umístění ve výstavním porostu, která je kombinací řádu a jeho porušení, to jest ožívování. Zcela současnou obdobu zmíněných tradičních vzorů lze najít také v masové kultuře komiksových seriálů, kterým Brázda věnuje odedávna taktéž svou pozornost jako novému lidovému umění.

Instalace v Galerii FONS proto vychází z předcházející výstavy v Galerii 5. patro v Praze. Respektuje zejména již navržená seskupení obrazů, které ale novým způsobem aplikuje ve zcela jiné dispozici prostoru.

Témata Brázdových obrazů jsou velice různá a bohatě odstupňovaná od lehkovážných po závažnější. Jsou to lidské situace a příběhy od dokonale naplněného vrcholného štěstí k dokonalému zoufalství. (Brázdova bohyně Fortuna, poměrně půvabná a rádobý sexy, vítaná jako laskavá přítelkyně i strašná jako nepřítelkyně, ačkoli – podobně jako příroda, která rozdává své dary, spokojenosti i utrpení, život i smrt zcela nerovnoměrně – je slepá a dokonale netečná.) Lidé jsou tu pak zůstaveni sami sobě a k tomu své vzájemnosti až po všelidskou solidaritu. Především svým zcela vlastním osobním tématům

závažnějším i zcela pošetilým. Od lásky a různých jejích vztahů v nesčetných proměnách k jejímu nedostatku a osamělosti. Od úspěchu snad vrcholných a jejich slávy i bohatství k bídě a opomenutosti. Od sázky do civilizovaného člověka a jeho úžasného i neblahého díla konstruktivního i destruktivního, od jeho strašného válčení a ubíjení druhých až k utopické kosmické expanzi. A k rozpakům z riskantní a nejisté existence této podivuhodné bytosti, která zalidňuje vesmír. Od vůle k moci k jejímu nedostatku, od účasti k odstupu. Od povstání a revoluční vzpoury k přitakání i takovému světu, jaký ve své podstatě byl, je a bude. Od úžasného a užaslého nesmrtelného mládí ke stáří rezignovanému nebo vytrvale živému. Od nezlomné vůle i lásky k životu k blízké, ale nemilované a nevyhnutelné smrti. Brázdoва až programově optimistická pozitivní oslava člověka a života nebo alespoň jeho účastné prožívání i pozorování jsou samozřejmě poznamenány také určitou mírou ironie i sebeironie, která dodává jeho lidské komedii její komickou složku. Směje se rád a spokojeným smíchem doprovázel i svobodnou a svým vlastním způsobem tvořivou koncepci této své poslední výstavy. Pojal to zřejmě i s jejím doprovodem jako jeden ze svých mírně provokativních žertů. Její lidský obsah, kterému v jeho hominismu výtvarné formy jen vesele a hravě, někdy i pracně a vcelku radostně slouží, může mít v jeho následujícím představení různý dosah.

K úplnějšímu a prohloubenému vnímání i posouzení této výstavy je kromě prvních dojmů patrně potřebné, až nezbytné, věnovat dost času (tedy něco v současném životním provozu nesnadno dosažitelného) jejímu tichému a pokojnému procházení a prohlížení. Její obrazy v sobě nesou schopnost – anebo neschopnost, možná jak pro koho – vydržet dost dlouhou prohlídku svého působení formálního, tj. určité krásy svého řádu skladebného a barevného, i působení výrazového, tj. odezvy jejich výpovědi o něčem z lidskosti v duši jejich pozorovatele. Mnohé z toho, co v nich je uloženo, zůstává nevýslovné,

ale ne skryté. Vžívat se do toho a tak se vydat jejich působení nemusí být vždy snadné. Nejlépe tomu může sloužit ničím zvenčí nerušená uvolněná otevřenost v galerii pokud možno jinak liduprázdné. Pak se tyto obrazy o to snáze rády otvírají do vzájemné komunikace. K tomu tady jsou a k tomu se nabízejí. V tom je smysl jejich vznikání a naplnění jejich života.

Přemysl Arátor

/Původně psaný text pro výstavu v Galerii 5. Patro zkrácený pro Galerii FONŠ/

